

Suvestinė redakcija nuo 2019-11-13

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-06-30, i. k. 2016-17872

**VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MAŽAIS KIEKIAIS VIETINEI RINKAI TIEKIAMŲ PIRMINIŲ PRODUKTŲ,
IŠSKYRUS GYVŪNINIUS PRODUKTUS, TVARKYMO REIKALAVIMŲ
PATVIRTINIMO**

2016 m. birželio 29 d. Nr. B1-486

Vadovaudamasis 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002, nustatančiu maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiu Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiu su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1), 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109), 1 straipsnio 2 dalies c punktu ir 3 dalimi, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 9 straipsnio 5 dalies 2 punktu ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 744 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 20.3 papunkčiu:

1. T v i r t i n u pridedamus Mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus, tvarkymo reikalavimus.
2. N u r o d a u Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinėms valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms iki kiekvienų kalendorinių metų gruodžio 15 d. informuoti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Maisto skyrių el. paštu ms@vet.lt apie mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiančių pirminių produktus, išskyrus gyvūninius produktus, gamintojų patikrinimus, atliktus praėjusiais kalendoriniais metais.
3. P a v e d u:
 - 3.1. įsakymo vykdymą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinėms valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms;
 - 3.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Maisto skyriui.

Veterinarijos sanitarijos skyriaus vedėjas-
valstybinis veterinarijos inspektorius,
l. e. p. direktoriaus pavaduotojas,
pavarduojantis direktorių

Deividas Kliučinskas

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktorius 2016 m. birželio 29 d.
įsakymu Nr. B1-486

MAŽAIS KIEKIAIS VIETINEI RINKAI TIEKIAMŲ PRIMINIŲ PRODUKTŲ, IŠSKYRUS GYVŪNINIUS PRODUKTUS, TVARKYMO REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus, tvarkymo reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus (toliau – pirminiai produktai), tvarkymo reikalavimus.

2. Reikalavimai taikomi vietinei rinkai mažais kiekiais tiekiamų pirminių produktų gamintojams (toliau – gamintojai), tiekiantiems pirminius produktus ne didesniais nei nurodyta Reikalavimų 1 priede kiekiais galutiniams vartotojams tiesiogiai ar mažmeninės prekybos subjektams (toliau – mažmeninės prekybos subjektai), kurie nuo gamybos vietos nutolę ne toliau kaip 100 km atstumu.

3. Reikalavimai netaikomi fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie vykdo pirminių produktų gamybą asmeniniam vartojimui ar namų ūkio reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine veikla. Reikalavimai taip pat netaikomi maisto tvarkymo subjektams, vykdantiems pirminę gamybą ir rinkai tiekiantiems tų produktų kiekius, kurie viršija kiekius, nurodytus Reikalavimų 1 priede. Šie maisto tvarkymo subjektai turi laikytis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109), I priede išdėstytų reikalavimų ir turi būti registruoti Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

4. Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

4.1. **Pirminė gamyba** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1), 3 straipsnio 17 punkte, išskyrus gyvūninių produktų pirminę gamybą.

4.2. **Pirminiai produktai** – kaip apibrėžta reglamento (EB) Nr. 852/2004 2 straipsnio 1 dalies b punkte, išskyrus gyvūninius produktus.

4.3. **Mažas kiekis** – vieno sezono metu pagaminamas ir pateikiamas rinkai pirminių produktų kiekis, kuris yra ne didesnis nei nustatytas Reikalavimų 1 priede.

4.4. **Tiekimas rinkai** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1) 3 straipsnio 8 punkte.

4.5. **Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniai padaliniai** (VMVT teritoriniai padaliniai) – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos administracijos struktūros,

patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1743 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos administracijos struktūros patvirtinimo“, 21–71 punktuose nurodyti padaliniai.

4.6. Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas reglamente (EB) Nr. 178/2002, reglamente (EB) Nr. 852/2004, Lietuvos Respublikos maisto įstatyme ir kituose teisės aktuose.

5. Gamintojai, prieš pradėdami Reikalavimų 2 punkte nurodytą veiklą, apie tai raštu, el. paštu ar kitomis elektroninėmis priemonėmis praneša savo veikimo vietoje esančiam VMVT teritoriniam padaliniui apie numatomus rinkai tiekti pirminius produktus.

6. Gamintojai savo veikimo vietoje esančiam VMVT teritoriniam padaliniui praneša apie visus vykdomos veiklos pasikeitimus, įskaitant pirminių produktų tiekimo rinkai pabaigą.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PIRMINIUS PRODUKTUS TVARKANTIEMS ASMENIMS

7. Pirminius produktus tvarkantys asmenys turi būti pasitikrinę sveikatą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir būti išklauseę privalomuosius higienos įgūdžių mokymo kursus.

8. Sergantiems ir esantiems nešiotojais ligų, kurios gali būti perduodamos per maistą, asmenims draudžiama tvarkyti pirminius produktus.

9. Gamintojai turi turėti žurnalus (Reikalavimų 2 priedas), kuriuose registruotų pagamintų ir patiektų rinkai pirminių produktų kiekius, priemones, kurių buvo imtasi dėl nesaugių ir (ar) nekokybiškų pirminių produktų (sunaikinta, perdirbta ar kt.).

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PIRMINIŲ PRODUKTŲ TVARKYMO PATALPOMS IR ĮRANGAI

10. Pirminių produktų gamybos, sandėliavimo, fasavimo ir realizavimo patalpa arba vieta turi būti gerai vėdinama, švari, apsaugota nuo tiesioginių saulės spindulių, kitų šilumos ar šalčio šaltinių, vabzdžių, graužikų.

11. Geriamasis vanduo, naudojamas tvarkant pirminius produktus, turi būti apsaugotas nuo galimų taršos šaltinių ir atitikti Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“, reikalavimus.

12. Pirminės gamybos vietoje turi būti įrengta kriauklė rankoms plauti su tekančiu šiltu ir (ar) šaltu vandeniu. Prie kriauklės turi būti rankų plovimo ir nusausinimo, prireikus – dezinfekavimo priemonių.

13. Pirminės gamybos patalpose ar lauke tualetas turi būti tinkamai įrengtas. Tualetu durys neturi atsidaryti tiesiai į patalpas, kuriose tvarkomi pirminiai produktai. Jei tualetu patalpa įrengta lauke, nuotekų surinkimo sistema turi būti tvarkoma taip, kad nekiltų pavojus užteršti pirminius produktus ir geriamąjį vandenį.

14. Pirminių produktų atliekos ir kenksmingos medžiagos (biocidai, trąšos, pesticidai ir kt.) turi būti laikomos ir tvarkomos taip, kad jos netaptų taršos priežastimi.

15. Pirminiams produktams transportuoti naudojamos transporto priemonės turi būti sandarios, uždaros arba dengtos, sausos, švarios.

16. Patalpos, įrengimai, talpyklos, dėžės, transporto priemonės prireikus turi būti dezinfekuojamos.

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI PIRMINIAMS PRODUKTAMS

17. Pirminiai produktai turi atitikti saugos ir kokybės reikalavimus – turi būti apsaugoti nuo taršos, drėgmės, pelėsio, vabzdžių, graužikų, saulės poveikio ir kitų šilumos ir šalčio šaltinių, taip pat kitų veiksnių, galinčių daryti įtaką šių produktų saugai ir kokybei.

18. Tiekiant pirminius produktus mažmeninės prekybos subjektams turi būti užtikrinamas šių produktų atsekamumas ir ženklėjimas atitinkantis teisės aktų reikalavimus.

19. Pirminiai produktai rinkai tiekiami fasuoti ar nefasuoti. Pirminiems produktams fasuoti naudojami teisės aktų reikalavimus atitinkantys su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Asmenys, pažeidę Reikalavimų nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus, tvarkymo reikalavimų
1 priedas

Maži pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus, kiekiai

Eil. nr.	Produkto pavadinimas	Per metus pagaminamų ir patiekiamų rinkai pirminių produktų kiekis
1.	Bulvės	Iki 5 000 kg
2.	Smulkūs vaisiai ir uogos (braškės, serbentai, slyvos ir kt.)	Iki 2 000 kg
3.	Stambūs vaisiai (obuoliai, kriaušės)	Iki 5 000 kg
4.	Šakniavaisinės, svogūninės ir gūžinės daržovės (morkos, burokėliai, ropės, salierai, kopūstai, česnakai, svogūnai ir kt.)	Iki 4 000 kg
5.	Sezoninės daržovės, kurių tiekimas rinkai yra trumpalaikis (agurkai, pomidorai, paprikos ir kt.)	Iki 3 000 kg
6.	Lapinės daržovės ir švieži prieskoniai (špinatai, krapai, svogūnų laiškai, įvairios salotos) ir augalai ir jų dalys, skirti arbatžolių gamybai	Iki 600 kg
7.	Miško gėrybės (surenkami grybai, uogos, sula ir kt.)	Iki 600 kg
8.	Maistiniai grūdai	Iki 10 000 kg
9.	Ankštinės daržovės (pupelės, žirniai ir kt.)	Iki 3 000 kg

Priedo pakeitimai:

Nr. [B1-781](#), 2019-11-12, paskelbta TAR 2019-11-12, i. k. 2019-18125

Mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų,
išskyrus gyvūninius produktus, tvarkymo reikalavimų
2 priedas

(Žurnalo formos pavyzdys)

Mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus, gamybos ir tiekimo rinkai apskaitos žurnalas

Eil. Nr.	PIRMINIŲ PRODUKTŲ GAMYBA			TIEKIMAS VIETINEI RINKAI			
	Produkto pavadinimas	Pagamintas kiekis, kg	Kita informacija	Vežimo data	Produktų kiekis, kg	Paskirties vieta	Kita informacija

Pakeitimai:

1.
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas
Nr. [B1-781](#), 2019-11-12, paskelbta TAR 2019-11-12, i. k. 2019-18125
Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2016 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. B1-486 „Dėl Mažais kiekiais vietinei rinkai tiekiamų pirminių produktų, išskyrus gyvūninius produktus, tvarkymo reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo